

Lääne-Harju vallas Paldiski linnas Posti kinnistu ja lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhinnang

1. Kavandatava tegevuse iseloomustus

1.1. Kavandatava tegevuse eesmärk ja vajadus

Ott Antsmaa esitas 08.06.2021 Lääne-Harju Vallavalitsusele taotluse (registreeritud dokumendiregistris 6-2/1574) sooviga algatada detailplaneering Paldiski linnas Posti (katastritunnus 58001:004:0024) kinnistul.

Antud planeeringu eesmärk on muuta maatulundusmaa tootmiskaas päikeseenergia tootmise eesmärgil.

1.2 Kavandatava tegevuse asukoht

Planeeritav ala piirneb põhjast Paldiski tuulepargiga Tuulepargi kinnistul (katastritunnus 58001:001:0251), läänest mahuka päikeseelektrijaamaga Sadama tn 55 kinnistul (katastritunnus 43101:001:1533) ja Klibuloo maaüksustel, lõunast Sadama tänavaga, millest teisel pool asub Paldiski peaalajaam ning elurajoon Põdra ja Sambla tänavate ääres, idas asub Soometsa (katastritunnus 58001:001:0352) kinnistu, millest järgmine naaber on Paldiski radioaktiivsete jäätmete vaheladustuspaika teenindav Leetse tee 21 kinnistu (katastritunnus 58001:004:0032). Planeeringuala pindala on 18ha, millest 10,4 ha on metsamaa, 2,1ha looduslik rohumaa, 5,5ha muu maa. Ala asub tiheasustuslal.

Seotus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega

2.1 Harju maakonnaplaneering 2030+

Harju maakonnaplaneering 2030+ on kehtestatud riigihalduse ministri 09.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/78.

Harju maakonnaplaneeringus on välja toodud põhimõtted, millega tuleb ruumilise arengu suunamisel ning ettevõtluskeskkonna arendamiseks arvestada. Üheks põhimõtteks on, et uute arendusalade kavandamine, kui see osutub vajalikuks, saab toimuda hästi juurdepääsetavates asukohtades terviklike ruumilahenduste alusel ning tingimustes, kus on tagatud muuhulgas ka vajalikud kommunikatsiooni- ja taristulahendused. Vältida tuleb uute arendusalade kavandamist ülejutusriskiga aladele.

Maakonnaplaneeringus on määratud roheline võrgustiku alad ning eelnevale tuginedes ei paikne Posti kinnistu rohevõrgustiku alal. Lisaks ei paikne planeeringuala maakonnaplaneeringukohaselt väärtuslikul põllumajandusmaal.

Kokkuvõtvalt ei ole tegevus vastuolus Harju maakonnaplaneeringuga.

2.2 Paldiski linna üldplaneering

Paldiski linna üldplaneeringus asub kinnistu loodusliku haljasmaa juhtfunktsiooni kandval maalal vahetult taastuenergia tootmise maa-ala kõrval.

2.3 Riiklik energia- ja kliimakava

Eesti Riikliku energia ja kliimakava 2030 eesmärgiks on kasvuhoonegaaside heite vähendamise tulemuseni jõudmiseks taastuenergia osakaalu tõstmine aastaks 2030 vähemalt 42% tasemele energia lõpptarbimisest. Sealhulgas päikeseenergia tootmise kasvu ootus on 100MW aastal 2020 kuni 415MW-ni aastaks 2030. Selle eesmärgi saavutamiseks on vajalik vastu võtta paindlikke otsuseid kohati kümneid aastaid kehtinud üldplaneeringute raames. Posti kinnistu puhul on täidetud rida olulisi tingimusi, mis on taastuenergia tootmiseks vajalikud: asub energiavõrgule ja vabale võimsusele maksimaalselt lähedal; tegemist on senisel kasutusotstarbel raskesti kasutatava maaga; omab head juurdepääsu: puuduvad looduskaitse kitsendused ja piirangud.

3. KSH vajadus lähtuvalt õigusaktidest

Vastavalt planeerimisseaduse §142 lõikele 6 tuleb üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut sisaldava detailplaneeringu koostamisel anda eelhinnang ja kaaluda KSH vajalikkust. Lisaks küsida asjaomaste asutuste seisukohti.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lõike 1 punktid 1-4 sätestavad juhud kui tuleb keskkonnamõju strateegiline hindamine (edaspidi KSH) viia läbi. Väljaotsa ja Toakilgi kinnistute detailplaneeringu elluviimisega kaasnev tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõikes 1 sätestatud olulise keskkonnamõjuga tegevuse hulka. Lisaks tuleb KSH algatamist kaaluda ja anda sellekohane eelhinnang KeHJS § 33 lõikes 2 punktides 1-4 toodud juhtudel, muuhulgas kui detailplaneering teeb ettepaneku kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse muutmiseks. Kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse muutmise detailplaneeringuga on sätestatud planeerimisseaduse § 142 lõike 1 punkti 2 alusel.

KeHJS § 33 lõike 2 alusel tuleb strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel anda eelhinnang ja kaaluda KSH-d, lähtudes KeHJS § 33 lõigetest 4 ja 5 sätestatud kriteeriumitest ning § 33 lõike 6 kohaste asjaomaste asutuste seisukohtadest.

4. Kavandatava tegevuse ja selle mõjuala keskkonnaningimused

Planeeringuala pindala on 18 ha, millest 10,4 ha on metsamaa, 2,1ha looduslik rohumaa, 5,5ha muu maa. Ala asub tiheasustusalal.

Posti kinnistu on hoonestamata ja osaliselt kaetud metsaga. Osa planeeringualast on looduslik rohumaa. Tegemist on liigniiske alaga, kus metsa majandamine ei ole majanduslikult otstarbekas.

Loodusvarade väljaselgitamisel ja keskkonna vastupanuvõime hindamisel lähtutakse Maa-ameti looduskaitse, geoloogia, muldade, kitsenduste, maardlate kaardirakenduse ja keskkonnaregistri andmetest.

Planeeringuala maapind langeb vähesel määral loodest edela suunas – absoluutkõrgused jäävad vahemikku 24-25 meetrit. Piirkonnas on valdavad paepeseld gleimullad (Gh) ja rähksed

gleimullad (Gk). Vähesel määral esineb ka madalsoomulda (M) ja gleistunud õhukest paepealset mulda (Kh''g).

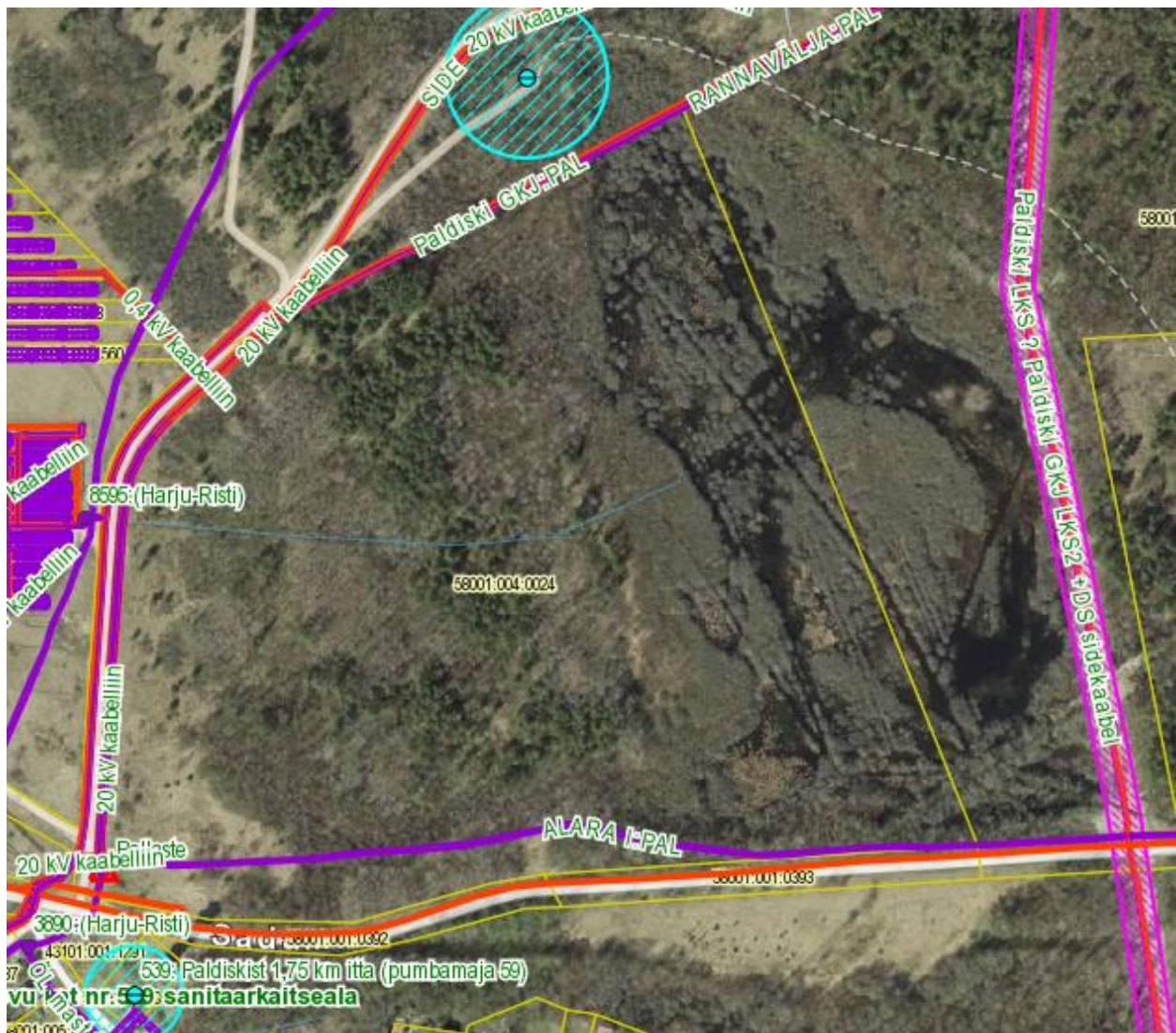
Maa-ameti maardlate kaardirakenduse kohaselt ei ole antud alal registrisse kantud maavarasid.

Planeeringuala jääb geoloogilise baaskaardi andmete kohaselt kaitsmata põhjaveega alale.

Vastavalt Eesti Geoloogiakeskuse poolt koostatud radooniriski levilade kaardile asub piirkond radooniriskiga alal.

Planeeringualal puuduvad ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega objektid. Lisaks puuduvad looduskaitsealused objektid.

Maa-ameti kitsenduste kaardirakenduse kohaselt rakendub planeeringualale elektri kaabli kaitsevöönd. Esinevad piirangud on välja toodud joonisel 1.

Joonis 1. Posti kinnistul esinevad kitsendused (Maa-ameti kitsenduste kaardirakendus, 2021)

5. Tegevustega eeldatavalt kaasnev mõju

Lähtudes planeeringuala asukohast, keskkonnakaitselisest aspektist olulist või täiendavat koormust keskkonnale ei tekitata. Planeeringu eesmärgiks olevate tegevustega kaasnevate mõjude puhul on võimalik nende vältimine või minimeerimine. Seega võib keskkonna vastupanuvõimet pidada stabiilseks.

5.1 Mõju maakasutusele ja maavaradele

Ehitustegevuse käigus kasutatakse tavapäraseid ehitusmaterjale mahus, mis ei ole ehitiste üldisi mahtusid arvestades märkimisväärsed. Materjalide vajadus täpsustub ehitusprojektis. Kavandatav ehitustegevus toimub kinnistu piires ning täiendav maavajadus puudub.

5.2 Jäätme- ja energiamahukus

Ehitustegevusega kaasneb ehitusjäätmete teke. Antud planeeringu puhul ei ole oodata jäätmeteket mahus, mis võiks ületada piirkonna keskkonnataluvust. Ehitusjäätmete valdaja peab rakendama kõiki tehnoloogilisi võimalusi ehitusjäätmete liigiti kogumiseks tekkekohas, korraldama oma jäätmete taaskasutamise või andma jäätmed käitlemiseks üle jäätmeluba omavale isikule ning rakendama kõiki võimalusi ehitusjäätmete taaskasutamiseks. Jäätmete kogumise, veo, hoidmise, taaskasutamise ja kõrvaldamise korraldus, nende tegevustega seotud tehnilised nõuded ning jäätmetest tervisele ja keskkonnale põhjustatud ohu vältimise või vähendamise meetmed on sätestatud valla jäätmehoolduseeskirjaga.

Samuti kaasneb minimaalne jäätmete elektri jaama kasutusperioodil. Jäätmed tuleb üle anda jäätmekäitlejale vastava lepingu alusel. Juhul, kui jäätmekäitlus korraldatakse vastavalt jäätmeseadusele ja valla jäätmehoolduseeskirjale, ei ole oodata sellest tulenevat olulist keskkonnamõju.

Suurim mõju avaldub elektri jaama utiliseerimisel tekkivate jäätmete käitlemisel, mille kohta tuleb planeeringus seada tingimused, et ehitusprojektis antaks juhised.

Energiakasutus on peamiselt seotud kaevemehhanismide, veokite ja teiste mehhanismide poolt kütuse (põhiliselt vedelkütuse) kasutamisega ehitusperioodil. Mõningal määral kasutatakse ehitusprotsessis elektrienergiat. Rajatise kasutamisel vastupidi, toodetakse elektrit.

5.3 Vee, pinnase ja õhusaastatus

Planeeringualal ei asu ohtlike ainete ladestuskohti ega teisi jääkreostust tekitavaid objekte, samuti ei ole kavandatud keskkonnaohtlikke rajatise ega tegevusi.

Eesti põhjavee kaitstuse kaardi järgi asub ala kaitsmata põhjaveega alal. Kavandatav tegevus võib läbi ehitamise ja kommunikatsioonide rajamise mõjutada piirkonna hüdrogeoloogilisi tingimusi, kuid see ei ole eeldatavalt olulise mõjuga kui kommunikatsioonide rajamisel järgitakse õigusaktides toodud nõudeid.

Sademevee immutamine või juhtimine lahendatakse planeeringu koostamise käigus. Sademevee juhtimiseks väljapoole planeeringuala on vajalik taotleda veeluba.

Mõningane õhusaastatus võib kaasned detailplaneeringu elluviimise perioodil ehk ehitusperioodil, kuid see ei ole eeldatavalt olulise mõjuga.

5.4 Müra ja vibratsioon

Ehitustegevuse perioodil võib esineda kõrgendatud ehitusmüra ja vibratsiooni tasemeid. Tegemist on mööduvate mõjudega. Kavandatava tegevusega kaasnevana ei ole oodata liiklusmüra tõusu. Ehitusaegne müra ei tohi ületada keskkonnaministri 16.12.2016 määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise ja hindamise meetodid” määratud norme.

Planeeringualale ei ole planeeritud mürarikkaid tootmistegevusi.

5.5 Valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Päikeseelektrijaama rajamisega kaasneb kõrghaljastuse likvideerimine. Looduslikke valgustingimusi muudetakse. Ehitus- ja kasutusperioodi jooksul võib tekkida mõningane muutus soojuse eraldumises, kuid eelhindangu koostamise ajal sellekohased andmed puuduvad.

Kiirguse ja lõhna reostust ei ole ette näha.

5.6 Visuaalne mõju

Planeeringu algatamise ettepanekus määratletud kavandatud tegevus muudab olemasolevat olukorda eelkõige visuaalselt – olemasolev kõrghaljastus likvideeritakse ja luuakse päikeseelektrijaam. Visuaalse mõju leevendamiseks on võimalik planeeringuga ette näha leevendavaid meetmeid..

5.7 Avariolukordade esinemise võimalikkus ja koosmõju

Planeeringualale ei ole kavandatud keskkonnaohtlikke rajatise ega tegevusi. Seega ei eeldata kavandavast tegevusest tulenevate olulise keskkonnamõjuga avariolukordade võimalikkust.

Varem lähipiirkonnas rajatud päikeseelektrijaamadega koos ei ole oodata kavandatava tegevusega seonduvat mõjude kumuleerumist ega koosmõjude esinemist.

5.8 Oht inimese tervisele või keskkonnale, kavandatava tegevusega kaasnevate avariolukordade esinemise võimalikkus

Detailplaneeringu elluviimise järgselt täiendavate avariolukordade tekkimist ette näha ei ole.

Oht inimese tervisele avaldub elektrijaama rajamise ehitusprotsessis. Õnnetuste vältimiseks tuleb kinni pidada ehitusprojektis ning tööohutust määravates dokumentides esitatud nõuetest.

Ehitusprotsessis tuleb kasutada vaid kvaliteetseid ehitusmaterjale ning ehitusmasinaid tuleb hooldada, et vältida võimalikku keskkonnareostust nt lekete näol. Töötajad peavad olema spetsiaalse hariduse ja teadmistega, nii on võimalik vältida ka ohtu keskkonnale.

Detailplaneeringu elluviimise järgselt, edaspidise elutegevuse käigus on võimalik, et esineb avariolukordasid, mille tulemusena reostub või saastub pinnas, pinnavesi, põhjavesi, õhk. Võimalikud avariolukorrad ja nende vältimise meetmed või nende korral käitumise lahendused on vajalik planeerimismenetluses läbi kaaluda.

5.9 Mõju võimalikkus, kestus, sagedus ja pöördumus, sealhulgas kumulatiivne ja piiriülene mõju

Mõju avaldub eelkõige looduskeskkonnale ning on lühiajaline ehitusperioodil, mil kasutatakse ehitusmasinaid rajatiste (sh teed) rajamiseks. Ehitusmasinate müra võib peletada linde ning hävib hoonete alla jääv taimestik.

Piiriülest mõju detailplaneeringu elluviimisega ei kaasne. Detailplaneeringu elluviimisega kaasneva mõju suurus ei ohusta keskkonda. Mõju on kõige suurem ehitamise ajal ning kui rajatis on valminud, siis täiendavat negatiivset mõju keskkonnale detailplaneeringu menetlemise faasis ette ei ole näha.

5.10 Kaitstavad loodusobjektid ja Natura 200

Detailplaneeringu elluviimisega kaasneva mõju suurus ja ruumiline ulatus piirdub planeeringualaga. Kuna planeeringualal kaitstavad loodusobjektid ning Natura 2000 võrgustiku alad puuduvad, siis puudub neile ka oluline negatiivne mõju.

5.11 Mõju suurus ja ruumiline ulatus, sealhulgas geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond

Detailplaneeringuga kavandatu elluviimise mõju suurus ja ruumiline ulatus piirdub planeeringualaga. Arvestades kinnistutele planeeritava tegevuse iseloomu, ei ole negatiivset mõju elanikkonnale ette näha.

5.12 Keskkonkaalutluste integreerimine teistesse valdkondadesse ning tähtsus Euroopa Liidu keskkonkaaluste õigusaktide nõuete ülevõtmisel

Detailplaneeringu puhul ei ole olulisi seoseid keskkonkaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse.

Strateegilise planeerimisdokumendiga tuleb ette näha Euroopa Liidu keskkonkaaluste õigusaktide nõudeid, sealhulgas jäätmekäitluse või veekaitsega seotud valdkondades, nende ülevõtmisel Eesti seadusandlusesse.

6. Kokkuvõte

Arvestades kavandatud tegevuse mahtu, iseloomu ja paiknemist ei saa eeldada detailplaneeringu elluviimisel ja hoonete sihipärase kasutamisega seonduvat olulist keskkonnamõju. Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine ei ole vajalik järgnevatel põhjustel:

- 1) Detailplaneeringu realiseerimisega ei saa hetkel teadaoleva info põhjal eeldada tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi oluline kahjustumine, näiteks negatiivset mõju

keskmiselt kaitstud põhjaveega piirkonna hüdrogeoloogilistele tingimustele ja veerežiimile;

- 2) detailplaneeringu realiseerimine ei avalda negatiivset mõju kaitsealustele looduse üksikobjektidele ning kaitsealadele.
- 3) kavandatav tegevus ei kahjusta kultuuripärandit, inimese tervist, heaolu ega vara. Tegevusega ei kaasne olemasoleva liikluskoormuse, mürataseme ja õhusaaste olulist suurenemist ning täiendavate ülenormatiivsete saastetasemete esinemist;
- 4) alal ja selle lähiümbruses ei ole tuvastatud asjaolusid, mis seaks piiranguid kavandatavale maakasutusele või majandustegevusele;
- 5) kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse, valgusreostuse ega inimese lõhnataju ületava ebameeldiva lõhnahäiringu teket.

Lääne-Harju Vallavalitsusele teadaolevast informatsioonist lähtuvalt saab järeldada, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju ning KSH algamine ei ole eeldatavalt vajalik.